

25 . Bucșani | Județ: Giurgiu | Punct: La Pod | Anul: 1999

Anul: 1999

Cod RAN: 101387.01

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Evul Mediu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Cătălin Bem, Constantin Haită

Instituții: Instituție Nedefinită, Instituție Nedefinită

Raport

Deși cu fonduri insuficiente, campania arheologică a anului 1999 s-a putut desfășura mulțumitor. Timp de o lună (iulie) fondurile au fost asigurate dintr-o sponsorizare, pentru ca alte patru săptămâni (septembrie) să se beneficieze de sprijinul financiar al Muzeului Județean "Teohari Antonescu" Giurgiu și de voluntariatul unor studenți ai Facultății de Istorie din Constanța. Obiectivele urmărite au trebuit să se înscrie astfel în limitele impuse de această situație.

S-a urmărit în primul rând demontarea integrală a nivelului 1 (convențional denumit) – Gumelnița B1 - din întreaga suprafață decopertată în timpul campaniei din 1998. Implicit, s-a încercat deslușirea exactă a împrejurărilor în care a început acumularea stratigrafică a acestui ultim nivel arheologic – o posibilă depunere aluvionară părea să reprezinte limita sa, întrevăzută vag datorită gropilor moderne în sondajul stratigrafic din 1998. În fine, trei sondaje practicate în luncă la distanțe de tell ce variau între 30 și 50 m erau menite să stabilească o posibilă legătură între depunerile naturale din cadrul stratigrafiei stațiunii cercetate și grindul pe care s-au dezvoltat acestea, pe de o parte, și succesiunea sedimentară a luncii, pe de alta.

În ceea ce privește primul obiectiv, deși numai parțial atins datorită aceleiași insuficiențe a fondurilor, s-a reușit cercetarea tuturor locuințelor, anexelor, vetrelor sau cuptoarelor exterioare și a unei mari părți a depunerilor menajere sau generic "exterioare" aparținând N1 din suprafața anterior decopertată (cca. 40% din suprafața totală a tell-ului – (700 m²). Elementele esențiale care trebuie amintite în aceste scurte rânduri sunt cele legate în primul rând de tehnica de construcție a celor două locuințe a căror cercetare s-a încheiat în campania anului 1999. Ambele, atât L4, descoperită și în proporție de 80% demontată în 1998, cât și L9, integral cercetată în ultima campanie (ca și L7 din 1998) erau construite pe butuci (scunzi și neîngropați) care, uneori, împreună cu o substrucție din lemn, lut și nisip și întotdeauna cu o rețea complexă de scânduri adesea fasonate alcătuiau un postament solid pe care se ridicau podeaua și apoi pereții. În plus față de celelalte două case asemănător construite, L4 avea în colțurile de SV și SE platforma din blăni și lut - susținută de butuci - construită deasupra unor goluri săpate de genul a ceea ce, mai mult sau mai puțin conform cu realitatea au fost numite "viduri sanitare". Aceste trei locuințe, deși au fost practic realizate în aceeași tehnică, sunt, în fapt, variante ale unui nou tip. De exemplu, L4, fiind construită pe o suprafață cvasi-orizontală are butucii de lungime relativ egală și platforma paralelă cu solul, întregul ansamblu prezentându-se ca un paralelipiped dreptunghic, laturile perpendiculare pe sol fiind realizate din materialul componentei sedimentare a platformei și făcând corp comun cu aceasta. Pereții sunt construiți așadar abia după realizarea integrală a platformei, incluzând aici și podeaua din lut, neavând structură lemnoasă. În cazul L9, construită în pantă, butucii nu numai că au lungimea crescătoare, firesc, în josul pantei, dar, mai mult, în zona de maximă altitudine platforma se sprijină direct pe sol. Pereții, cu structură de rezistență lemnoasă realizată din pari fixați într-o talpă orizontală, erau construiți pe o platformă complexă care, însă, nu includea butucii și nu beneficia de o ermetizare ca în cazul celei a L4. Asemănătoare cu situația acesteia este maniera în care exteriorul pereților L9 este prelungit în jos cel puțin în aproximativ jumătatea dinspre partea mai înaltă (unde a fost surprinsă), "îmbrăcând" vertical platforma.

O situație deosebită a fost surprinsă și în cadrul anexei L9. Protejat de probabilul acoperiș al anexei delimitată parțial și de câteva gropi de par se găsea, alături de un vas de dimensiuni apreciabile, un mic cuptor. Între cele două faze evidente de utilizare ale acestuia (constituite din resturi de cremație) se interpunea o unitate stratigrafică de 9-12 cm grosime fără urme de ardere care conținea ca singur material arheologic un saltaleone din aur. Dezafectarea cuptorului pentru, fără îndoială, scurt timp și, în legătură directă cu aceasta, depunerea piesei de metal par să fie elemente care nu pot avea o explicație utilitară.

În același context se cuvine menționată o altă situație. Prima manifestare cu implicații stratigrafice a noilor veniți care au reînțemeiat așezarea (în condițiile în care N1 este separat de nivelul intermediar al tell-ului de o depunere aluvială) este săparea unei gropi. Nu această acțiune în sine este deosebită ci conținutul său. Înainte de a fi ridicată vreo construcție care să lase urme vizibile după 6000 ani, într-o groapă, săpată aproximativ în centrul suprafeței circulare a movilei și în imediata apropiere a zonei de altitudine maximă, deși în exteriorul suprafeței direct locuite, ocupate de locuințe și anexe, a fost depus corpul fără cap al unui bour (Bos Primigenius). Poziția sa în cadrul microtopografiei tell-ului și mai cu seamă faptul că separă zona efectiv locuită de restul movilei, în N1 paradoxal de săracă, și, nu în ultimul rând, renunțarea evidentă la cantitatea și calitatea proteică a unei cel puțin jumătate de tonă de carne, nu pot indica decât un act de natură simbolică. Datorită lipsei de analogii și a spațiului mic oferit de aceste rânduri ne limităm doar la a aminti această situație.

În ceea ce privește sondajele începute în luncă, în imediata vecinătate a tell-ului, nu putem decât să considerăm că nivelul luncii, cel puțin în zona noastră de interes, a crescut foarte mult. La adâncimea de 1.20 m la care ne-am oprit în toate cele trei sondaje, singurele urme antropice sunt urmele unui foc și câteva fragmente ceramice care nu pot fi mai vechi de sfârșitul sec. XVIII. Chiar dacă acestea nu sunt în situ datele problemei nu se schimbă cu nimic. Dacă în numai cu puțin mai mult de 200 ani s-au depus mai bine de 1.20 m de sediment aluvial nu este greu de presupus ce cantitate de material ar fi putut depune Neajlovul în 6000 ani. De aceea, putem fi aproape siguri că prima așezare a tell-ului La Pod de la Bucșani a fost fondată pe un grind format în preajma și datorită unei sinuozități a râului. În același context ne limităm la a aminti cele patru momente de inundație surprinse arheologic în cadrul stratigrafiei tell-ului – trei sunt intercalate între nivelul de la bază (Gumelnița A1) și cel intermediar (Gumelnița B1) și totalizează un maxim de 70 cm, cel de-al patrulea, amintit mai sus, aflat la mai bine de 1.50 m de suprafața generală a luncii actuale, despărțind cele două nivele Gumelnița B1 ale tell-ului (cel intermediar și N1 – cel cercetat în campaniile 1998-1999). Pentru a putea clarifica în mai mare măsură evoluția preistorică a luncii în raza comunei Bucșani am început a practica sondaje punctuale cu ajutorul carotierei și în zona tell-ului La Pădure (situat la numai 3 km de cel cercetat de noi). În campania anului 2000 dorim să intensificăm acțiunea de sondare a luncii în preajma ambelor tell-uri și, de asemenea, să practicăm un sondaj de informare în tell-ul La Pădure.

Studiul faunei, Adrian Balașescu- MNIR- C.N.C.P.

S-a întregit analiza resturilor faunistice care provin din nivelul arheologic N1. Numarul pieselor osoase determinate este de 978. Lista faunistica reunește atât specii de mamifere domestice: Bos taurus (vita domestica), Ovis aries (oaie), Capra hircus (capra), Sus domesticus (porc), Canis familiaris (câine) cât și salbatice: Lepus europaeus (iepure de câmp), Castor fiber (castor), Vulpes vulpes (vulpe), Ursus arctos (urs), Mustela putorius (dihor), Martes sp. (jder), Meles meles (bursuc), Lutra lutra (vidra), Felis sylvestris (pisica salbatică), Equus caballus (cal salbatic), Sus scrofa attilla (mistreț), Cervus elaphus (cerb), Capreolus capreolus (caprior), Bos primigenius (bour).

În strategia economiei alimentare a comunității gumelnițene de la Bucșani creșterea animalelor (64%) pare să joace un rol important. Dintre acestea erau crescute cu predilecție bovinele (34%), care sunt urmate de porcine (20%) și ovicaprine (8%). Vânătoarea pare să fie și ea o ocupație de baza având în vedere procentul ridicat de oase determinate (36%) și specii identificate (14). Erau preferate animalele de talie mare: cerbul (13%), bourul (6%), calul salbatic (4%) și mistrețul (3%).

Semnalăm descoperirea unui schelet de bour (Bos primigenius) fara cap depus într-o groapă- c57, probabil rituală. Talia acestui mamifer nu este una dintre cele mai mari (1,45 cm- dupa Matolcsi), dar animalul este foarte robust (prezintă largimii ale extremităților oaselor care-l situează printre cei mai robuști indivizi din Europa). Importanța acestei descoperiri este foarte mare, având în vedere că astfel de depuneri,

mai ales ale unui animal salbatic de talie mare, pîna în prezent nu au mai fost identificate în cadrul neo-eneoliticului românesc.

Studiu sedimentologic, Constantin Haita, MNIR - CNCP

Studiul sedimentologic continuat în această tell gumelnițean a fost limitat la cercetarea unor sondaje sedimentologice realizate în lunca Neajlovului, în apropierea așezării.

Studiul sedimentologic preliminar a evidențiat faptul ca depunerile naturale sunt de data relativ recenta, pentru a atinge nivelul contemporan locuirii fiind necesara realizarea unor sondaje mai adânci de 1 metru. Acest fapt indica, pe de alta parte, ca nivelul luncii în perioada neolitica a fost situat mult mai jos. ceea ce explica și prezența locuinței descoperite în sondajul sedimentologic din campania 1998, situata cu puțin (circa 0.5 m) peste nivelul actual al luncii.

Informații suplimentare online

[Raportul 939 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://mapserver.cimec.ro)
